

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2005/06:40

Stenografiska
uppteckningar
2005/06:40

Fredagen den 2 juni

1 § Ekofin

Finansminister Pär Nuder

Återrapport från ministerrådsmöte den 5 maj 2006

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 7 juni 2006

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna! Vi börjar med återrapporten. Finns det något särskilt att lyfta fram?

Anf. 2 Finansminister PÄR NUDER (s):

Svar nej.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor från ledamöterna? Om inte så godkänner vi återrapporten.

Då går vi in på kommande ministerrådsmöte. Där återkommer vi till A-punktlistan sist.

Anf. 4 Finansminister PÄR NUDER (s):

Just det, och det har dessutom skett några förändringar i förhållande till den utskickade kommenterade dagordningen. Punkten om omarbeting av det gemensamma moms-systemet utgår. Likaså utgår beslutet om egna medel och rationalisering av momsavvikelser. Punkten om uppförandekodgruppens halvårsrapport ska däremot stå kvar på dagordningen.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det är en ny punkt på vår dagordning. Uppförandekod för företagsbeskattning skulle ha varit 7.6.

Anf. 6 Finansminister PÄR NUDER (s):

Ja, den var tidigare anmäld som en A-punkt, men den ska upp till rakning.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Okej, då börjar vi med rapport från Europagruppens möte den 6 juni.

Anf. 8 Finansminister PÄR NUDER (s):

Jag hoppas att det ska vara Eurogruppens möte.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:
Ja, det måste det ju vara.

Anf. 10 Finansminister PÄR NUDER (s):

Så långt har vi inte kommit än. Det här är lite speciellt på så sätt att vi kommer att få den sedvanliga återrapporteringen från Eurogruppens möte kvällen innan, på själva Ekofinmötet. Det brukar ske under lunchen i vanliga fall. Det här är ett initiativ från det österrikiska ordförandeskapet som vi välkomnar. Jag kan inom parentes nämna att det pågår en diskussion om relationen mellan Eurogruppen och Ekofinrådet och om arbetsformerna. Det här är väl ett försök att göra Ekofinrådet lite mer relevant i största allmänhet, även för euroländernas finansministrar.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Då godkänner vi informationen.
Sedan har vi dialogen mellan EU och USA.

Anf. 12 Finansminister PÄR NUDER (s):

Det ska vara ett toppmöte mellan EU och USA i slutet av juni. Med anledning av det förväntas kommissionen informera Ekofinrådet om de finansmarknadsfrågor som för närvarande diskuteras med amerikanerna. Den informella regeringsdialogen mellan EU och USA på finansmarknadsområdet är etablerad sedan många år tillbaka. Den här dialogen syftar till att harmonisera regelverket för finansiella företag och att underlätta konkurrens och kapitalflöde över Atlanten genom att bland annat samordna de europeiska och amerikanska rapporteringskraven för börsnoterade företag.

Eftersom det europeiska regelverket på finansmarknadsområdet till stora delar är harmoniserat är det en stor fördel att dialogen med amerikanerna förs på EU-nivå i stället för på bilateral nivå. Det är kommissionen som sköter den här uppgiften. De gör det på ett öppet sätt och lämnar stort utrymme för synpunkter från medlemsstaterna.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Då godkänner vi den informationen.
Sedan går vi till punkt 4, Utvidgningen av euroområdet.

Anf. 14 Finansminister PÄR NUDER (s):

Kommissionen och Europeiska centralbanken vid rådsmötet kommer att presentera så kallade konvergensrapporter om Sloveniens och Litauens ambitioner att delta i valutaunionen. Rapporterna innehåller en bedömning av ländernas uppfyllande av de nödvändiga villkoren för att införa euron som valuta. Inga beslut ska dock fattas på det här mötet. Frågan behandlas även av stats- och regeringscheferna i samband med Europeiska rådets toppmöte i juni. Beslut om Sloveniens deltagande fattas av Ekofin i juli.

Kommissionen och ECB anser följdriktigt att Slovenien uppfyller villkoren för ett deltagande i valutaunionen från den 1 januari 2007. Kommissionen föreslår därför att rådet godkänner att Slovenien går med då. Litauen, som tillsammans med Slovenien begärt en särskild prövning

med sikte på ett deltagande från årsskiftet, anses dock inte uppfylla kraven på stabilt låg inflation. Det är en bedömning som kommer att ifrågasättas vid mötet, bland annat för att även icke-euroländer utgör grunden för referensvärdet. Det är en synpunkt som jag i sak kan ha viss förståelse för, men jag kan bara konstatera att kommissionen har gjort en annan bedömning. Därmed föreligger heller inte något förslag från kommissionen angående Litauen att ta ställning till.

Anf. 15 LENNART HEDQUIST (m):

Jag har en fråga just beträffande detta. Det har ju framkommit på olika sätt att det just är den svenska inflationen som har åstadkommit att Litauen ligger en tiondel över det här referensvärdet. Det är klart att regler ska följas om reglerna är tydliga och klara. Men precis som finansministern antydde förefaller det ju på sitt sätt vara en egendomlighet att länderna utanför euroområdet ska räknas in i det här referensvärdet eftersom det ju företrädesvis är fråga om inflationen inom euroområdet, som inte skulle påverkas om det kommer in ett land som inte kan hålla inflationsnivån.

Anf. 16 KARIN PILSÄTER (fp):

Jag kan bara instämma. Jag tycker gott att man kan sätta ett ganska stort frågetecken för hur det här underlaget är, speciellt med tanke på hur regelverken tillämpas när det är stora länder som är uppe på bordet och inte små länder. Det tycker jag gott att Sverige borde framföra.

Anf. 17 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag har en nyfiken fråga i det här sammanhanget. När vi har haft kontakter med en del länder har det varit en stor diskussion om Estland och att de också skulle ha varit med i det här sammanhanget. Har de fallit bort, eller har de inte sökt själva? Men det var mer en fråga av nyfikenhet.

Anf. 18 Finansminister PÄR NUDER (s):

Om jag tar Estland först – nej, de har inte aktualiserat en ansökan. De har gjort bedömningen att den estniska ekonomin inte klarar just inflationskriteriet. De har alltså själva gjort den bedömningen.

Det här, precis som Lennart Hedquist och Karin Pilsäter är inne på, är en väldigt komplex fråga som har många bottnar. Det handlar om relationen mellan stora och små länder. Det handlar om relationen mellan det rika väst och det fattiga öst. Det handlar om geopolitiska dimensioner som är högst komplexa. Nu har vi det regelverk vi har, och jag kan inte se någon annan ordning än att likabehandlingsprincipen måste tillämpas så länge vi har det regelverk vi har. Nu ska ju frågan diskuteras av stats- och regeringscheferna, och redan det faktum att frågan kommer upp på den allra högsta EU-nivån är ju värt att notera.

Bara för kunskapens skull: Det är Sverige, Finland och Polen som är de tre länder som har lägst inflation i EU.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. Punkten om beslut om egna medel är struken.

Då är det Beskattning, Momspaketet.

Anf. 20 Finansminister PÄR NUDER (s):

Ja, det talade vi om senast jag var här. Nu vill det österrikiska ordförandeskapet finalisera den här frågan genom en politisk överenskommelse, som vi alltså hade en förberedande diskussion om vid Ekofinmötet senast i maj. Som jag då berättade innehåller det här paketet fyra direktivförslag: beskattningsland för moms avseende tjänster, en enda kontaktpunkt för fullgörande av momsskyldigheter vid gränsöverskridande handel, *One Stop*-ordningen, förlängningen av den temporära ordningen avseende elektroniska tjänster från tredjeland samt en effektivare återbetalningsordning av moms till utländska företagare, det så kallade nya åttonde direktivet. Som jag berättade senast är syftet att på ett bättre sätt uppnå beskattning i konsumtionslandet och att införa administrativa förenklningar för företag som driver handel över gränserna.

Vi är alltså positiva till det föreslagna momspaketet, vilket jag ju också fick nämndens mandat att föra fram. Följdriktigt är vi också positiva till att ordförandeskapet nu försöker nå en politisk överenskommelse om den fortsatta hanteringen av de olika direktivförslagen i momspaketet. Särskilt viktigt är att en överenskommelse träffas om att förlänga den förenklade ordning som i dag gäller för tredjelandsoperatörerna för redovisning och betalning av moms på e-tjänster. Ordningen kommer annars att upphöra den 1 juli i år.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Punkt 2 och punkt 3 är strukna. Punkt 4 gäller bekämpning av skattebedrägeri.

Anf. 22 Finansminister PÄR NUDER (s):

I ett meddelande från kommissionen lämnas förslag på möjliga åtgärder för att motverka skattebedrägerier. Det handlar bland annat om att förbättra det administrativa samarbetet mellan medlemsstaterna och att öka samarbetet med tredjeland. Vid Ekofinmötet kommer kommissionen att presentera meddelandet. Det är också meningen att Ekofinrådet ska uttala vissa slutsatser med anledning av meddelandet, bland annat att en högnivågrupp ska sättas upp inom rådet som ska undersöka de frågor som kommissionen har berört.

Från svensk sida välkomnar vi att arbetet med att bekämpa skattebedrägerier prioriteras. Vi stöder därför att en högnivågrupp tillsätts. Vidare kommer kommissionen att muntligen rapportera om resultatet av ett arbete som kommissionen och medlemsländerna gemensamt har bedrivit. I arbetet har man undersökt användningen av omvänd skattskyldighet för moms som metod för att bekämpa momsbedrägerier.

Jag skulle bara vilja fråga om det här med omvänd skattskyldighet. Finns det några tidigare erfarenheter och resultat rörande omvänd skattskyldighet som visar att det är en effektiv metod eller är det bara ett antagande? Jag är lite okunnig på det här området. Finns det alltså erfarenheter som visar att det är ett effektivt sätt att göra på?

Anf. 24 Finansminister PÄR NUDER (s):

Ja, det gör det. Det finns positiva erfarenheter från Tyskland och Österrike, och det är det som vi har tagit fasta på när vi har infört den här möjligheten inom byggbranschen. Här finns det dock olika meningar i Europa. Men de tyska och österrikiska erfarenheterna är enligt vår bedömning positiva.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Det finns ett betänkande från skatteutskottet som går att läsa för den som är intresserad. Då konstaterar jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Då är det frågan om gemensam konsoliderad bolagsskattebas.

Anf. 26 Finansminister PÄR NUDER (s):

Den här punkten är endast uppe för en kort diskussion. Några beslut ska inte fattas, och det är bra. Däremot kan några korta, allmänt hållna slutsatser bli aktuella. Som ni känner till påbörjade kommissionen det här projektet med gemensam skattebas i november 2004, och det har i vår skickats en lägesrapport över projektets utveckling till Ekofinrådet. Kommissionen vill även ha Ekofinrådets synpunkter på vissa slutsatser som kommissionen har dragit. Det gäller bland annat frågan om konsolidering och om systemet ska vara frivilligt för företagen.

Vi anser att det är alldeles för tidigt att diskutera projektet på politisk nivå. Det rent tekniska arbetet har bara pågått i ett och ett halvt år, och väldigt mycket arbete återstår. Flera av de frågor som kommissionen vill ha synpunkter på är tekniskt mycket komplicerade och omfattande. I flera fall har de inte börjat diskuteras i arbetsgruppen än. Det saknas därför nödvändigt beslutsunderlag för att kunna ta ställning till de slutsatser som kommissionen har dragit i det här meddelandet som är av teknisk art.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Sedan gäller det uppförandekod, företagsbeskattning.

Anf. 28 Finansminister PÄR NUDER (s):

I en lägesrapport från uppförandekodsgruppen för företagsbeskattning redogörs för vad som har hänt sedan 2005. Gruppen har fortsatt sitt arbete när det gäller frysning och avveckling av skadliga skatteåtgärder. Det är min uppfattning att gruppen har utfört ett bra arbete med att få bort konkurrenssnedvridande åtgärder. Vi stöder därför att gruppen bör fortsätta detta arbete.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Övriga frågor, finns det något att säga om dem?

Anf. 30 Finansminister PÄR NUDER (s):

Ja, det gör det. Under den här punkten har Nederländerna bett att få ta upp en fråga som rör regelförbättring på EU-nivå. Det handlar om den administrativa börda för företag som uppkommer till följd av EU:s krav på inrapportering av statistik. Grunden för det här kravet är den så kallade intrastatförordningen.

Nederländerna menar att en reform av denna reform skulle kunna minska företagens administrativa börda betydligt. Konkret föreslår holländarna att Ekofinrådets underkommittéer ombeds att ta fram ett underlag som kan utgöra en utgångspunkt för en framtida diskussion i Ekofin under hösten. Regelförbättringsarbetet på EU-nivå är en viktig fråga för regeringen, och jag kommer att stödja Nederländernas initiativ om en genomlysning av frågan och en framtida diskussion i Ekofin. Det är dock viktigt att kvaliteten på nödvändig statistik inte urholkas som en följd av förenklad rapportering för företagen.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Inga fler övriga frågor? Inga A-punkter?

Anf. 32 Finansminister PÄR NUDER (s):

Jo, det finns en A-punkt som rör två direktivförslag om nya kapitaltäckningsregler. Förslagen innehåller ett till stora delar nytt regelverk om kapitaltäckning för företag inom det finansiella området. Syftet med det nya regelverket är att de finansiella företagens buffertkapital bättre ska avspegla riskerna i företagens verksamhet än vad som är fallet med dagens regler. Enligt förslaget ska direktiven vara genomförda i medlemsstaterna senast den 31 december 2006. Vid vårt möte är avsikten att rådet ska ge sitt godkännande av det slutgiltiga antagandet av direktiven.

Regeringen avser att lämna stöd till antagandet av de nya kapitaltäckningsreglerna. De är viktiga för den finansiella stabiliteten såväl internationellt som i Sverige. Förutom att ett stabilt finansiellt system är en förutsättning för ett gott konsumentskydd kan de nya reglerna gynna vanliga svenska konsumenter även genom att låneräntan kan sänkas. Arbetet pågår inom i Regeringskansliet med att utarbeta svenska regler med anledning av direktiven.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt avseende A-punkten. Finns det ingenting i övrigt? Då tackar vi finansministern med medarbetare. Trevlig pingst!

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Välkommen! Vi börjar med återrapporten. Finns det något särskilt att ta upp?

Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Det finns några saker. Telekomfrågorna behandlades vid det TTE-råd som ägde rum i december förra året. Då inleddes rådet med en lunch där medlemsländerna diskuterade prioriteringar för översynen av EG-regleringen om elektroniska kommunikationer.

De flesta av oss betonade nödvändigheten av att regleringen genomförs fullt ut och konsekvent i alla EU:s medlemsländer. Vi betonade också behovet av att hålla regleringen så enkel som möjligt och att den också måste vara flexibel med tanke på den teknikutveckling och den snabba marknadsutveckling som vi kan se. Vi pratade om konvergens och om en del andra utmaningar, inte minst vikten av ett konsumentfokus.

Rådet antog också slutsatser om Europas framtida IT-strategi och om e-tillgänglighet. Medlemsstaterna lyfte fram de specifika IT-frågor som de ansåg behöva prioriteras under det kommande året. Bland de teman som kom fram fanns just tillgänglighet, delaktighet i informationssamhället, förtroende för teknikutvecklingen och inte minst säkerhetsfrågorna.

Rådet antog också slutsatser avseende övergången från analog till digital utsändning. De slutsatserna lyfte fram 2012 som slutdatum för de analoga sändningarna i marknätet. Slutsatserna bekräftar också vikten av att de frekvenser som frigörs i samband med teknikskiftet används effektivt, så att man därigenom också skapar ett mervärde för samhället.

Jag vill också säga några ord om transportrådet, som ju behandlades senast i mars i år. Då nåddes två politiska överenskommelser, dels om körkortsdirektivet, dels om det så kallade Eurovinjettdirektivet. Under mötet hölls en omfattande riktlinjedebatt om förslaget till förordning om kollektivtrafik på järnväg och väg, det så kallade PSO-N. I de diskussionerna märktes lite olika läger bland medlemsstaterna beroende på om man förespråkar en stor respektive en mer begränsad marknadsöppning. Ordförandeskapet har fortfarande ambitionen att nå en politisk överenskommelse i frågan. Behandlingen av rättsakterna fortsätter därför vid kommande rådsmöte. Därför återkommer vi med detaljer om det längre fram.

Som en sista punkt från rådsmötet i mars vill jag nämna diskussionen om halvtidsöversynen av åtgärdsprogrammet för trafiksäkerhet. Där framhöll Sverige vikten av att man främjar just ny teknik som ett sätt att nå ökad trafiksäkerhet. Vi exemplifierade med intelligenta hastighetsbegränsare, alkoholås och bältespåminnare.

Innan vi går in på dagens behandling vill jag nämna att jag i dag på morgonen har ätit frukost med kommissionären för transportfrågorna, Jacques Barrot, som är i Sverige med anledning av den internationella sjöfartskonferensen som Sveriges Hamnar är värd för. Vi diskuterade bland annat PSO-N. Jag nämner mer om det när vi kommer in på den punkten. Där gav också kommissionären ett bra stöd för just vår idé att anamma ny teknik för trafiksäkerhetsfrågor. Han driver nu aktivt frågan om alkohol i medlemsländerna.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner återrapporterna.

Nu går vi in på kommande ministerrådsmöte. Där har vi först telekommunikation, e-förvaltning för alla européer.

Anf. 37 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Kommissionen har tagit fram en handlingsplan, om den övergripande målsättningen för att uppnå målen i Lissabonstrategin, det vill säga att före 2010 göra Europa till den mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomin. Det ska leda till ökad sysselsättning och mer av social sammanhållning. Rådet avser att anta slutsatser som stöder kommissionens handlingsplan.

Kommissionens syfte är att snabbare kunna ge alla medborgare och företag påtagliga fördelar med just ny teknik och att utveckla den. Det handlar om att se till att e-förvaltningen på nationell nivå inte leder till nya hinder på den inre marknaden på grund av uppsplittring och bristande interoperabilitet och om att utöka fördelarna med e-förvaltningen till EU-nivå genom att möjliggöra skalfördelare inom medlemsstaternas initiativ och genom mer av samarbete i gemensamma europeiska frågor. Det handlar också om att se till att alla aktörer i EU samarbetar om utformningen och genomförandet av e-förvaltningen, så att vi kan lära av varandra och därigenom skynda på utvecklingen.

Regeringen vill stödja kommissionens heltäckande och ambitiösa ansats. Vi ställer oss bakom detta på ett övergripande plan.

Anf. 38 KARIN THORBORG (v):

Jag håller med om att detta är ett mycket ambitiöst program. Det är heltäckande och väldigt ambitiöst. Det är vällovligt att man har ett sådant heltäckande program, men frågan är: Tror man verkligen att man kommer att uppnå allt detta? Det kan bli kontraproduktivt om man ställer upp så höga mål att man inte kan nå dem. Frågan är om ens vi här i Sverige, som ligger i framkant när det gäller IT-användningen, kommer att ha klarat av detta till 2010. Det är inte många år kvar.

Jag tycker att det hela verkar mycket bra, men man kanske borde ha dämpat sig en aning när det gäller planerna. Alla länder ska ju klara att genomföra detta. Är det rimligt?

Anf. 39 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr ordförande! Vi får se vad de andra länderna har för kommentarer till det som kommissionen nu har presenterat. Från svensk sida kan jag säga: Ja, vi kommer att klara av detta. Det ligger väl i linje med vår

egen handlingsplan för IT-utvecklingen. Det ligger väl i linje med det arbete som vi nu gör inom svensk förvaltningspolitik och med det som pågår i offentlig verksamhet. Vi tycker att kommissionens ansats är rätt. Man ska sikta högt.

2005/06:40

2 juni

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Nästa punkt gäller regelverk för elektronisk kommunikation.

Anf. 41 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Under den här dagordningspunkten kommer vi att ha en policydebatt avseende EG:s regelverk för elektroniska kommunikationer. Frågan tas upp mot bakgrund av den kommande översyn som ska ske om regleringen. Det är det österrikiska ordförandeskapet som har tagit fram ett bakgrundsdocument, och det är också de som kommer att leda debatten vid rådsmötet.

Generellt delar vi uppfattningen i ordförandeskapets dokument om att det finns många och svåra balansgångar att ta ställning till i regelverket. Hur tillförsäkras till exempel flexibilitet för att beakta förhållanden på de olika nationella marknaderna samtidigt som marknadsaktörerna också ges tillräcklig rättssäkerhet? Att man hittar en lämplig balans mellan ibland motstående intressen blir naturligtvis också en stor utmaning i översynen av EG-regleringen.

Vi tror att det bästa sättet att hitta den balansen är att ha ett öppet förfarande där alla intressenter får möjlighet att lämna sina synpunkter och en möjlighet att gemensamt diskutera de svåra avvägningarna. Vi ser därför kommissionens omfattande process i den här frågan som en bra väg framåt. Vi har deltagit i processen genom att lämna in svenska synpunkter.

Mot bakgrund av de exempel som ordförandeskapet lyfte fram vill jag ändå betona att vi inte är överens om att det alltid handlar om motstående intressen. Vi tror att det ibland också kan vara delade intressen. Den svenska utgångspunkten är att ökad konkurrens också kan bidra till både investeringsvilja hos marknaden och till ökade valmöjligheter för oss konsumenter. Vi anser att en välavvägd reglering skulle kunna ge en rättssäker miljö där näringslivet vågar investera i nya teknologier och tjänster samtidigt som konsumenternas intresse av tjänster och rimliga priser tillgodoses.

När det gäller ordförandeskapets frågeställningar om spektrumhanteringen är den viktigaste utmaningen att hitta ett sätt att låta efterfrågan bli mer styrande för frekvensanvändningen. Genom att man ger användarna större inflytande över hur frekvenserna används anser vi att spektrumpolitiken kan bli en viktig beståndsdel i utvecklingen av den europeiska kommunikationssektorn. I det här sammanhanget vill jag också understryka att Sverige inte stöder marknadsbaserad spektrumförvaltning när det gäller just rundradio. Anledningen till det är att vi när det gäller radio och tv måste beakta de särskilda krav som ställs med hänsyn till yttrande- och informationsfriheten i Sverige. Där har vi lite andra aspekter än några andra medlemsländer.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går vidare med nät- och informationssäkerhet.

Anf. 43 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Här vill jag hänvisa till det utsända materialet.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Landtransporter – kollektivtrafik på järnväg och väg.

Anf. 45 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Här vill jag säga något kort, herr ordförande. Det är fortfarande oklart om det kommer att vara möjligt att fatta beslut om den här rättsakten vid rådsmötet. Under behandlingen av förslaget har vi betonat att det system som vi har i Sverige fungerar väl. Huvudregeln är att alla våra trafikhuvudmän upphandlar sin trafik i konkurrens.

De möjligheter till direkttilldelning av kontrakt för järnvägstrafik som fanns i förslaget från början ser vi positivt på. Nu tycker vi att ordföranden har gått för långt i att begränsa skyldigheten att upphandla trafik i konkurrens. Vi ser därför gärna att de medlemsstater som tillåter upphandling i konkurrens har möjlighet att om de så vill utesluta företag och länder som inte har öppnat sina marknader.

Vi tycker att konkurrensen ska ske på lika villkor. Detta var en av de frågor som jag och kommissionären diskuterade i morse. Här står Sverige och kommissionen mycket nära varandra medan ett antal stora länder, >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< vill ha större befogenheter att själva bestämma i de här frågorna. Vi kommer att stå fast vid att de länder som inte själva upplåter en konkurrens inte heller automatiskt ska få konkurrera hos alla andra.

Anf. 46 BJÖRN HAMILTON (m):

Detta med konkurrens på järnväg har vi haft uppe här några gånger. Naturligtvis är det tråkigt att regeringen nu har intagit en position som innebär att man inte vill gå i bräsch för att konkurrensutsätta järnvägstrafiken – jag menar då främst persontrafiken – eftersom man i den proposition som lades fram och i det beslut som riksdagen har tagit på sätt och vis har gjort halt och inte vill driva frågorna längre. Det ser vi som negativt. Det har, tror jag, varit bra för EU att Sverige har gått i bräsch i de här frågorna, för det har också drivit verksamheten i EU. Jag hoppas ändå att regeringen ska ha detta med sig, så att man inte helt lägger av med att driva de här frågorna.

Jag skulle vilja fråga om begränsningen för vad ett kommunalt bolag får göra. I artikel 5 i förslaget står det att man är begränsad till den lokala myndighetens geografiska område. I riksdagen har vi ju tagit beslut om att man får vidga detta geografiska område och gå utanför kommungränserna. Hur stämmer den svenska lagstiftningen överens med EU-förslaget på detta område?

Anf. 47 TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr ordförande! Det här är en viktig fråga. Man kan alltid diskutera hur starkt regeringen har drivit det här förslaget. Men jag tycker att det finns skäl att göra en stark markering mot de typer av marknadsbegränsningar som ett antal medlemsländer nu försöker få med. Det är inte bara en principiell fråga, utan den handlar också om konkurrensneutralitet för ett antal svenska företag, till exempel när ett monopolföretag från ett EU-land konkurrerar i ett annat land där man har en marknadslösning.

Frågan hur man ska hantera företag som kommer från ett medlemsland där man inte har en fri marknad – om de ska kunna utestängas från att delta i ett anbudsförfarande i ett annat EU-land – är definitivt berättigad. Jag vill ge mitt stöd till att regeringen med kraft kämpar mot de marknadsbegränsningar som ett antal medlemsländer nu vill införa.

Anf. 48 BÖRJE VESTLUND (s):

Först vill jag säga att vi i huvudsak instämmer i regeringens ståndpunkt. Jag har dock två frågor i sammanhanget.

Den första frågan gäller det geografiska området. Där har vi, precis som Björn Hamilton sade, varit väldigt tydliga. Det är inte alltid praktiskt med tanke på att arbetsmarknadsregioner inte alltid sammanfaller med den geografiska indelningen. Det har varit ett problem för ganska många regioner och områden i Sverige. Det är den ena frågan. Kan man arbeta för att man ska få bort en sådan skrivning, eftersom jag tror att det skulle vara skadligt?

Den andra frågan är följande. Jag hoppas att detta innebär att det ändå är möjligt för myndigheterna att själva bedriva trafik och att den inte automatiskt måste upphandlas. Jag har fått ja på den frågan tidigare, och jag utgår ifrån att det står fast fortfarande. Men jag vill ändå göra den kontrollfrågan.

Anf. 49 KARIN THORBORG (v):

Förra gången vi diskuterade den här frågan diskuterade vi bland annat subsidiariteten. Den frågan tycker jag fortfarande kvarstår. Det är en principiell fråga. Ska ett land tvingas in i ett marknadstänkande om man inte vill?

Anf. 50 BJÖRN HAMILTON (m):

Jag vill göra ett tillrättaläggande, så att vi inte tror att Börje Vestlund och jag är överens på den här punkten. Det lät nästan så. Vi motsatte oss besluten att utvidga kompetensen hos främst de kommunala kollektivtrafikföretagen att gå utanför kommungränserna. Vi tycker att den skrivning som finns i förslaget i artikel 5 är bra. Min fråga gällde hur man sedan kommer att hantera det i svensk lagstiftning.

Anf. 51 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

När det handlar om synen på konkurrens på järnväg generellt går vi nu vidare med en avreglering för järnvägstrafiken för chartertåg och nattågstrafiken. Det är inte så att vi har stängt våra möjligheter till avreglering på några områden, utan tvärtom.

Om man tittar generellt på svensk marknad har vi avreglerat väldigt många saker. Det vi nu är måna om är att alla medlemsländer genomför de avregleringar som vi en gång har fattat beslut om. Det kommer vi att upprepa så ofta vi behöver.

Jag ska svara på några av frågorna. Sedan tänkte jag be Kersti Karlsson kommentera det som Björn Hamilton tar upp specifikt kopplat till artikel 5.

Jag vill börja med att tacka Tobias Krantz för stödet för att markera mot marknadsbegränsningar.

Jag vill också svara på Börje Vestlunds frågor. Det är möjligt att själv bestämma hur man vill organisera och köra sin trafik.

Karin Thorborg frågar: Ska ett land tvingas in i ett marknadstänkande? Det är en oerhört svår fråga hur långt man ska gå i de gemensamma besluten. Har man en gång röstat för dem är min principiella uppfattning att man också ska genomföra dem.

Har man röstat emot att genomföra marknadsbegränsningar i sitt eget land är det inte självklart att man ska få gå in och konkurrera i andra länder. Man måste ha någon princip.

Jag ger ordet till Kersti Karlsson så att hon får kommentera vidare den fråga som Börje Vestlund var inne på och som Björn Hamilton sedan ställde specifikt om artikel 5.

Anf. 52 Ämnesrådet KERSTI KARLSSON:

Som jag har förstått frågan handlar det om den interna operatören. I det här fallet har man när kommissionen "draftade" den här artikeln utgått från Marseille, som är en stor stad. Där skulle man alltså ha möjlighet att för all trafik, både med buss och med järnväg, använda sig av en intern operatör. Det har varit viktigt att kunna begränsa det så att denna interna operatör, som inte behöver upphandlas i konkurrens, inte ska kunna konkurrera på andra marknader.

Sedan har vi under ärendets gång insett att den interna operatören kan hålla på och röra sig innanför och utanför området. Artikel "draftades" så att man ska kunna ta hand om just sådana fall som påpekas här. Hur det sedan kan omsättas i svensk lagstiftning kommer att behöva tittas på, sedan förordningen är klar. Även om det är en förordning som har direkt effekt kommer vi ändå att få lov att lagstifta på något vis. Det får vi titta på hur vi ska göra med sedan. Det är en genomförandetid för förordningen på över ett år. Vi har tid på oss att förtydliga det som skulle behövas här.

Anf. 53 BÖRJE VESTLUND (s):

Det sista gjorde mig lite oroad. Om det är så, herr ordförande, har vi baxat igenom de nya reglerna att man får gå utanför sin egen region. Man ska då få göra inte bara på stället halt, utan bli tvungen att backa tillbaka i en fråga som vi har arbetat med länge. Då behöver man analysera detta under en tid.

Jag utgår ifrån att det inte är sista gången man kommer att diskutera den här frågan. Man kanske ska försöka att hitta en lösning så att vi inte får backa från den lagstiftning som vi precis nyligen har infört. Jag tror att vi skulle få mycket besvikelse hos våra länstrafikhuvudmän i så fall.

Anf. 55 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

När det gäller Börje Vestlunds oro vill vi förtydliga svaret lite grann. Det handlar inte om att man behöver backa från de möjligheter man har i dag. Jag ger Kersti Karlsson ordet en gång till.

Anf. 56 Ämnesrådet KERSTI KARLSSON:

Här är inte tanken att vi ska dra direkta paralleller med våra trafikhusvudmän. Det är storstadsexemplet som man tänker omhändertä här. Det är inte alls förhållanden som är översättbara med våra förhållanden. Man får nog titta på det och se om det behövs några förtydligande regler. Det var så jag menade. Jag ber om ursäkt om jag var otydlig.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Nästa fråga gäller halvtidsöversyn av åtgärdsprogrammet för trafik-säkerhet.

Anf. 58 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

På rådmötet i mars presenterade kommissionen halvtidsöversynen av trafiksäkerhetsprogrammet. Den översynen är en redovisning av läget i EU och innehåller inte några förslag till åtgärder. Förslag till åtgärder avser kommissionen att redovisa i halvtidsöversynen av vitboken om transportpolitik. Det är aviserat att den kommer att läggas fram i slutet av juni, och den kommer alltså strax.

Man kan säga generellt att det är oerhört glädjande att konstatera att antalet dödade i EU kopplat till trafiken har minskat med över 17 % de senaste fyra åren, och Sverige ligger i topp när det gäller trafiksäkerhetsarbetet jämfört med EU:s andra medlemsländer.

Samtidigt är vi långt ifrån klara. Vi måste göra fler saker. Där har jag tidigare pekat på att använda ny teknik för att öka trafiksäkerheten. Där finns det alltmer en allt bredare samsyn om just den möjligheten inom EU. Vi välkomnar översynen, och vi kan stödja förslaget till rådets slutsatser.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Nästa punkt gäller främjande av transport på inre vattenvägar.

Anf. 60 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Där hänvisar jag till det utskickade materialet.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor. Jag konstaterar att en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Nästa punkt gäller Alpkonventionen på transportområdet.

Anf. 62 Statsrådet ULRICA MESSING (s):
Det är likadant här. Jag hänvisar till det utskickade materialet.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:
Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även här.
Nästa punkt gäller globalt system för satellitnavigering.

Anf. 64 Statsrådet ULRICA MESSING (s):
Också här, herr ordförande, vill jag hänvisa till det material som vi har skickat till EU-nämnden tidigare.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:
Det finns inga frågor. Vi godkänner den informationen.
Nästa punkt gäller sjötransport och sjösäkerhetspaketet.

Anf. 66 Statsrådet ULRICA MESSING (s):
Här vill jag säga lite grann. Direktivet om sjötrafikövervakning ingår i det tredje sjösäkerhetspaketet. Förslaget innehåller skärpningar av direktivet.

Jag vill börja med att uttrycka min glädje över att regler för fartyg i vintertrafik har tagits med i förslaget. Inför framtagandet av det tredje sjösäkerhetspaketet skrev jag till kommissionen om just de aspekter och speciella geografiska svårigheter som vi har uppe i norra Europa. Östersjöländernas isklassregler inkluderas nu i direktivet om sjötrafikövervakning.

Det som hände i Östersjön för att antal vintrar sedan var naturligtvis ett startskott för ett intensivt arbete för många länder inom Helcom. Glädjande nog beaktade kommissionen de svenska önskemålen i sitt ändringsförslag. Förslaget har också fått stöd från övriga medlemsländer.

Två utestående frågor finns kvar att diskutera. Den ena gäller krav på automatiska identifieringssystem för fiskefartyg. Den andra gäller skyddade platser för fartyg i behov av hjälp. Ordförandeskapet föreslår att fiskefartyg över 15 meter ska förses med automatiska identifieringssystem.

Flera medlemsländer är tveksamma till förslaget och anser att det innebär en stor belastning för fiskerinäringen. Vi ställer oss däremot positiva till förslaget. Genom att ställa krav på fiskefartyg att skaffa just AIS-transpondrar, som man enkelt kallar det, kan vi förhindra kollisioner mellan fiske- och handelsfartyg. Handelsfartygen kommer nämligen att ha en överblick över inte bara andra handelsfartyg utan då också över fiskefartyg och naturligtvis viceversa.

Vad gäller skyddade platser för fartyg i nöd har Sverige redan ett väl fungerande flexibelt system. Vi lever upp till både IMO:s och EU:s regler. Vi har inte pekat ut några särskilda platser i förväg. I stället – som EU-nämnden vet, eftersom vi har diskuterat detta tidigare – tar vi hänsyn till fartygets storlek, last och väderförhållanden. De berörda myndigheterna fattar beslut om skyddad plats vid varje enskilt fall.

Kommissionens förslag om att kartlägga skyddade platser har inte fått något stöd hos medlemsstaterna. Ordförandeskapet har därför tagit fram

ett kompromissförslag. Det innebär att medlemsstaterna i detalj beskriver just sin kustlinje. Där ska man redogöra för naturvärden, bebyggelsen och så vidare.

Jag anser att ordförandeskapets förslag till kompromiss är väl avvägt. Jag skulle vilja ha stöd för att stödja det förslaget.

Anf. 67 ANDERS G HÖGMARK (m):

Jag tycker att det känns väldigt skönt att få höra förslagen. Jag tror att alla tar fasta på just vintersjöfartens utmaningar och att möjligheter att finna lösningar på detta är goda. Det är alldeles förträffligt.

Sedan har jag en fråga om fiskefartygen. Är det mer teknik, eller döljer sig bakom tveksamheten också fiskeripolitik? Då är jag dubbelt miss-tänksam. Jag kan precis ana att det finns en oro och undran hos vissa att bli identifierade i fiskevatten som man kanske inte hör hemma i. Det kanske inte ska sägas öppet.

Jag utgår ifrån att Sverige mycket konsekvent, som statsrådet har sagt här, driver frågan om att detta borde införas. Det gäller utifrån ett säkerhetsperspektiv att identifiera mindre fiskefartyg. Men det gäller också utifrån att det kan vara ett mycket verksamt inslag i att få en något vettigare fiskepolitik och se till att den som finns efterlevs.

Anf. 68 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag har två saker. Först stöder vi regeringens ståndpunkt. Detta med 15 meter som gräns för båtarna tycker vi är fullt acceptabelt.

Det andra som jag skulle vilja att vi var tydliga i gäller just detta med skyddade platser. Ordförandeskapets kompromiss må väl vara en bra lösning. Men det vi har diskuterat från socialdemokratiskt håll är att det viktiga här är den nationella myndigheten.

Det ska inte vara så att en borgmästare i en stad kan säga: Nej, var som helst men inte här. Det är ju det som är orsaken till att vi har fått fram denna rättsakt. Det är väldigt viktigt att det just är den nationella myndigheten och inte den lokala myndigheten som ska kunna säga ja eller nej. Det är viktigt att det finns på en övergripande nivå.

Anf. 69 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Anders G Högmark sätter naturligtvis fingret på en viktig fråga som också är svår att besvara. Är det teknik eller fiskepolitik som ligger bakom ställningstagandena? Det är kanske både-och. Jag vågar inte säga det.

Det är ingen tvekan om att vi ser det som en viktig säkerhetsaspekt. Vi kommer därför att driva den här frågan hårt. Vi vill att den ska stå kvar och genomföras såsom förslaget ser ut.

Det som Börje Vestlund pekade är också viktigt. Ingen kommun eller borgmästare ska kunna vägra ett fartyg i nöd att komma in i en hamn. Det är en gemensam angelägenhet. Det var erfarenheten av att det faktiskt har skett som ledde fram till det vi nu har möjlighet att fatta beslut om. Det är ett nationellt ansvar.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

2005/06:40

2 juni

Nu handlar det om hamnstatskontroll. Finns det något att säga om det?

Anf. 71 Statsrådet ULRICA MESSING (s):
Jag hänvisar till det utskickade materialet.

Anf. 72 ANDERS G HÖGMARK (m):
Jag har en fråga. Det är jättebra att man utvecklar detta mer och mer. Men för en tid sedan, när man följde upp det system som redan i dag är sjösatt – om man så säger – visade det sig att tillämpningen var väldigt olika i olika länder. Det gällde både kvantiteten och sättet att göra dessa kontroller. Några valde att inspektera fartyg som definitivt var av mycket god klass. Andra valde att göra någonting annat. Man valde att ägna sig åt det som är viktigt, nämligen risk och väsentlighet.

Frågan är om det finns någon diskussion i dag om hur det befintliga direktivet följs upp och används. Det gäller ju att maximalt utnyttja det som det redan har fattats beslut om. Sedan kan man gå vidare. Det fanns påtagliga brister för något år sedan.

Anf. 73 Statsrådet ULRICA MESSING (s):
Herr ordförande! Man kan säga att dagens regler skärps. Man kan också säga att den uppbyggnad som vi ska diskutera i direktivet innebär att man förenklar det här. Därmed kan man också säga att ingen kan missa vad poängen med detta direktiv är.

Den nya sjöfartsmyndighet som har bildats på europeisk nivå har ett ansvar för att se till att detta nu följs upp. Man kan säga att kommissionen och myndigheten har ganska bra överblick över vilka länder som man upplever lever upp till alla de krav som vi har beslutat om och vilka som inte gör det.

Man kan säga att kommissionen i dagsläget har inte en svart lista, men däremot en grå lista med länder. Man bevakar detta noggrant, och det kommer att vara en prioriterad fråga också för den nya sjöfartssäkerhetsmyndigheten.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:
Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Nu kommer vi till luftfart och utvecklingen av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten SESAR.

Anf. 75 Statsrådet ULRICA MESSING (s):
Ordförande! Jag hänvisar till det utskickade materialet till nämnden.

Anf. 76 BJÖRN HAMILTON (m):
Ordförande! Jag vill bara försäkra mig om att man nu verkligen ser till att det här systemet som man nu vill ta fram för flygledningsstrukturer eller flygledningstjänster inte innebär att man monopoliserar tjänsten sedan i slutändan. Man bör göra ett system som kan utsättas för konkurrens i utförandet.

Jag har samma synpunkt som Björn Hamilton och vill understödja den.

Anf. 78 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Jag kan säga att det gör vi inte. Det är ingenting som blockerar den möjligheten i det förslag som nu föreligger.

Jag kan dessutom berätta för Björn Hamilton speciellt, eftersom vi har diskuterat detta förut, att det förslag som Luftfartsverket nu har skickat in till regeringen om hur en avreglering av flygtrafikledartjänsterna kan se ut i Sverige nu är på väg ut på remiss. Vi går alltså vidare också med den frågan.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Då har vi förhandlingar mellan EU och USA. Finns det något att säga om dem?

Anf. 80 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Ordförande! Mycket kort: Kommissionen kommer som vanligt att informera om de förutsättningar för ett undertecknande av avtal som parterna preliminärt enades om i höstas. Utanför avtalet har USA åtagit sig att liberalisera reglerna för utländsk kontroll av amerikanska flygbolag. Det handlar om utökade möjligheter för utländska intressen till inflytande över styrningen av amerikanska flygbolag, bland annat på grund av visst motstånd i kongressen. Den processen har dragit ut på tiden. Naturligtvis har det också påverkat förhandlingarna mellan USA och kommissionen.

Men inriktningen på det avtal som man skrev i höstas ligger fortfarande kvar. Det ska undertecknas under det finländska ordförandeskapet.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Då godkänner vi den informationen.

EU–Ryssland kommer vi till nu.

Anf. 82 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Också här, ordförande, kommer kommissionen att informera om de förhandlingar som pågår angående de sibiriska överflygningsavgifterna. Det diskuterade vi vid det förra mötet med EU-nämnden.

Vi tycker att detta är en oerhört prioriterad fråga och vi vet att det också är en dyr avgift för alla flygbolag. Vi kommer att stödja kommissionen med alla typ av stöd som den behöver för att fortsätta diskussionerna.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner den informationen. Det finns inget särskilt under övriga frågor, inga frågor från ledamöterna och inga A-punkter.

Då tackar vi Ulrica Messing med medarbetare. Trevlig pingsthelg!

3 § Transport, telekommunikation och energi (Energi)
Statssekreterare Stefan Stern
Återrapport från ministerrådsmöte den 14 mars 2006
Information och samråd inför ministerrådsmöte
den 8 och 9 juni 2006

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Stefan Stern och medarbetare välkomna. Vi tackar för att ni kunde komma.

Som vanligt börjar vi med återrapporten. Finns det något särskilt att lyfta fram där?

Anf. 85 Statssekreterare STEFAN STERN:

Ordförande! Vi börjar med återrapporteringen. Vi kan påminna oss själva om vad vi rörde oss i för situation här vid det extrainkallade energirådet. Det var i närtid efter gaskonflikten mellan Ryssland och Ukraina och senare Moldavien i vintras.

Detta tillsammans med de faktorer som gör att energifrågorna är så aktuella, inte minst på EU:s dagordning, när det gäller klimatpolitiken, klimatsituationen, gaspriser, oljepriser och det alltmer ökande importberoendet gör att det extrainsatta mötet, med den diskussion som var huvudpunkten då, var någonting som alla medlemsländer välkomnade.

Grönboken, som var alldeles färsk från tryckeriet, var någonting som lyftes fram som positivt från alla medlemsländer. Alla betonade kopplingen mellan energipolitiken och övriga politikområden. Det gällde naturligtvis sysselsättningspolitiken men inte minst också energi- och säkerhetspolitik.

Från svensk sida lyftes via statsrådet Sahlin fram att inom alla de tre kärnområden som energipolitiken i EU vilar på, konkurrenskraft, miljöskydd och försörjningstrygghet är det extra viktigt att arbeta med energieffektivisering och förnybar energi. Det träffar de tre målen på ett alldeles utmärkt sätt.

Sahlin lyfte också fram den svenska regeringens arbete med att minska beroendet av fossila bränslen och olja, vilket ju har väckt stor uppmärksamhet också inom EU.

Jag ska säga någonting om processen såsom den ser ut. Det är ett toppmöte i mitten på juni där de externa relationerna av EU:s energipolitik kommer upp. Jag kanske återkommer till det lite senare.

Den här formen med en *strategic energy review* som vårt toppmötet lade fast, nästan med drag från Lissabonprocessen, för att återkommande lyfta fram energifrågorna blir viktig. Förmodligen blir det i december som ett inspel, och sedan är det vårt toppmöte 2007. Så ser processen ut. Sedan har vi förstås också mötet den 8 juni som jag är här för att föredra om.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några frågor så godkänner vi återrapporten och går in på kommande ministerrådsmöte. Då har vi först internationella förbindelser på energiområdet. Det gäller försörjningstrygghet.

Herr ordförande! Jag ska ta upp informationspunkterna a, b, c, d och så vidare.

2 juni

För det första gäller det just energifrågornas externa dimensioner. I enlighet med § 48 från vårtoppmötet fick i praktiken både Barroso och Solana ett uppdrag att i nära samarbete bidra med en EU-strategi för de externa relationerna.

Tanken är att, förutom diskussionen på toppmötet som jag redan har nämnt, detta ska sättas in som en viktig del i den handlingsplan för energi som framför allt, enligt plan, landar på vårtoppmötet 2007. Det var a-punkten.

Vad gäller punkten 3 b handlar det om ett område som EU-nämnden flera gånger har varit inne på. Det handlar om fördraget om energigemenskap med sydöstra Europa som kom till efter Balkankriget och efter det att hela energiinfrastrukturen där naturligtvis var fullständigt förstörd. Det gäller inte minst Grekland, som var helt avskilt från övriga marknaden.

Tanken nu är en information om processen. För att vara väldigt kort kan man säga att om tillräckligt många nu ratificerar det som nu finns på bordet i juni så kommer det här på ett mycket framgångsrikt sätt att kunna träda i kraft den 1 juli.

Vad gäller 3 c, EU-Opec, handlar det om information om ministermötet i trojkaformat som ska äga rum den 7 juni mellan EU och Opec. Det handlar förstås om en viktig dialog mellan producent- och konsumentländer.

Långsiktiga energipolitiska strategier är uppe. Jag förmodar att det blir information från EU:s sida om grönboken och att utvecklingen på oljemarknaden också berörs.

Slutligen, herr ordförande, har vi punkten 3 d. Det är inte heller någonting nytt för nämnden. Det handlar om relationen EU-Ryssland och energidialogen som har pågått sedan 2001. Det handlar om transparens och om driftssäkerhet på infrastruktursidan, skydd för investeringar och så vidare.

Den rapport som fokuserar på mötet den 25 maj handlar om energiefektivisering, naturligtvis om den gaskonflikt som jag redan har varit inne på – den berördes i allra högsta grad – och även exempelvis investeringsfrågor kom upp.

Anf. 88 PER BILL (m):

Herr ordförande! Tack för föredragningen. Det är bra att de här frågorna nu har kommit upp om inte högst så nästan högst upp på agendan på toppmötena. Det är där de hör hemma.

Jag kan bara instämma. Jag tycker att regeringen hittills gör ett alldeles utmärkt jobb.

Anf. 89 ULF HOLM (mp):

När det gäller punkten a har det inte presenterats något underlag från kommissionen om strategin för hållbar energiförsörjning. Jag kan inte välkomna informationen eftersom jag inte har läst den. Det är bara en liten notis. Jag är inte säker på att kommissionen kommer att presentera

ett sådant förslag som vi kan ställa oss bakom, för vi vill gå lite snabbare fram.

När det gäller punkten b, energifördraget, så undrar jag om Turkiet har ändrat sig på något sätt. Är Turkiet utelämnat, eller har landet valt att stå utanför självt, rättare sagt? Finns det någon process för att Turkiet ska komma med? Jag gillar ju inte EU, men jag tycker att så många länder som möjligt ska vara med så att man har en bra och hållbar energipolitik.

Anf. 90 Statssekreterare STEFAN STERN:

Jag börjar med att tacka Per Bill för inspelet. Jag tackar också för frågorna.

Vad gäller punkt a är det så att när ni fick underlagspromemorian och den kommenterade dagordningen förelåg inget material. Det är fortfarande på det sättet. Det kommer att bli en muntlig information.

Vad gäller Turkiets delaktighet, från början efter Balkankriget och så vidare, har det varit en oerhört viktig punkt under hela processen. Det har bidragit till dialogen att Turkiet har kommit in också på ett mycket bättre sätt. Men mycket återstår förstås. Den process som jag tog upp med den optimistiska tidsplanen, den 1 juli, förutsätter att det här sker på ett smidigt sätt.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Då godkänner vi informationen.

Nu kommer vi till den inre marknaden för energi.

Anf. 92 Statssekreterare STEFAN STERN:

Herr ordförande! Det är också en mycket aktuell fråga. Delvis handlar det om att grönboken har aktualiserat det här. Under året har trycket på medlemsländerna, och inte minst kommissionen, vad gäller att utvärdera 2003 års direktiv för el- och gasmarknaden satt det här på dagordningen. Sedan har vi också konkurrens – den kanske största undersökningen i EU:s historia om konkurrenssituationen. De rådsslutsatser som är uppe på mötet ska ge bidrag till den fortsatta diskussionen. Det är ingenting nytt för svenskt vidkommande. Det handlar om att betona den fortsatta integrationen. Det handlar om samarbete mellan marknadens aktörer också på myndighetssidan, om transparens, vikten av regionalt samarbete och så vidare.

Vi förväntar oss ingen diskussion om slutsatserna eftersom det råder full enighet. I stället förmodar vi att det blir såsom ordförandeskapet förutspår – en viktig policydiskussion. Egentligen kan man säga att den kommer att utvecklas utifrån aspekterna hur de regionala marknaderna, som utvecklas inom ramen för den gemensamma inre marknaden, på ett positivt sätt kan bidra till att skapa effektivitet, transparens och ökad överföringskapacitet.

Vi förväntar oss att vi från svensk sida kommer att kunna lyfta fram den nordiska elmarknaden på ett bra sätt. Trots att vi har problem på den nordiska elmarknaden när det gäller konkurrenssituationen, överföring och flaskhalsar på nätsidan är det en styrka att vi i EU-sammanhang kan lyfta fram det nordiska exemplet som ett bra exempel för diskussionen. Det har också återspeglats i slutsatserna.

Det kommer också att vara så att kommissionen och diskussionen kommer att styras utifrån ordförandeskapets fråga om diversifiering. Det är någonting alla diskuterar också i ett marknadsperspektiv. Från svensk sida är det väl lämpligt att, precis som vi gjorde inför det förra ministermötet och inför vårtoppmötet, lyfta fram att diversifieringen inte enbart handlar om infrastruktur och hur man, förenklat, kan skaffa sig en leverantör ytterligare i ett slags importberoende. Det handlar också om att göra hemläxan och skapa bra förutsättningar för förnybar energi och energieffektivisering, framför allt genom inhemsk elproduktion, kanske vindkraft och biobränsle, för att lyfta fram det svenska fokuset. Vi förutspår att det är policydiskussionen på den här punkten som är det viktiga.

Anf. 93 PER BILL (m):

Herr ordförande! Jag tycker att regeringen även här har gjort ett bra jobb hittills. Jag tror att det är väldigt viktigt att regeringen fortsätter att trycka på utvärdering och uppföljning av sådant som vi redan har fattat beslut om. Annars finns det till slut en uppenbar risk för att det bara är vackra ord, och vackra ord värmer möjligen i plenisalen just när de sägs, men de värmer inte i stugan när det är 30 grader kallt.

Vi tar fram Norden som ett bra exempel, men jag har ändå fått en del varningssignaler nu när basindustrin är intresserad av att köpa el direkt från till exempel Ryssland. Jag vill påstå att Fingrid är ljumna i sin behandling av detta, för att uttrycka mig försiktigt. Har statssekreteraren någon kommentar till detta?

Anf. 94 Statssekreterare STEFAN STERN:

Herr ordförande! Jag vet inte riktigt hur jag ska hantera det här berömmet från Per Bill och Moderaterna. Men eftersom jag inte uppfattar så många frågor i just den delen ska vi kanske bara notera det.

När det gäller de vackra orden i plenisalen och det som handlar om implementering och uppföljning vill jag säga att det är en oerhört viktig aspekt. Det är inte alla som befinner sig i samma situation som Sverige där vi exporterar el under normalår. Det var till exempel 8 terawattimmar år 2005. Det är oerhört viktigt att det här ökade importberoendet, som vi ser rakt över, också leder till handling. Det är en bra poäng. Det är naturligtvis något som vi i Sverige kan lyfta fram ytterligare.

Per Bill har uppfattat varningssignaler från basindustrin. Bakgrunden är det nybildade så kallade Basel. Efter avregleringen 1996 sålde den elintensiva basindustrin successivt ut sina anläggningar. Nu när vi ser problem med konkurrensen som leder till höga elpriser återtar basindustrin initiativet genom en rad olika utredningar, analyser och pågående processer. Ett sådant initiativ handlar om att man i Finland, tillsammans med ett ryskt konsortium, har undersökt möjligheten att förstärka ledningskapaciteten mellan Ryssland och Finland. Det handlar alltså inte, som det ibland har uppfattats, om en ledning mellan Ryssland och Sverige. Det är ett påpekande som jag vill göra.

Men inte desto mindre finns de här uppfattningarna i basindustrin att det är ett ljumt mottagande från Fingrid, som Per Bill pekar ut. Jag tror inte att det finns någon anledning att ifrågasätta den upplevelsen hos basindustrin. Man upplever det naturligtvis på det sättet. Sedan ska det också sägas att det är en väldigt omfattande process att bygga ut nätkapa-

citet och integrera olika nya ledningar i basnätet och så vidare. Det är ingen enkel process. Det kan måhända vara så att det som ibland upplevs som ett ljust intresse också hör ihop med de oerhört noggranna analyser man måste göra i de här frågorna.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Sedan har vi hållbar energiproduktion och energikonsumtion.

Anf. 96 Statssekreterare STEFAN STERN:

Herr ordförande! Det handlar framför allt om det här meddelandet från kommissionen som gäller handlingsplanen om biomassa. För att påminna oss själva vill jag säga att det var någonting som kommissionen presenterade i december 2005. Bakgrunden är problemen med klimatområdet och växthusgaser. Det handlar också om landsbygdsutveckling, jobb och tillväxt. Det är någonting som är oerhört positivt och som vårt toppmöte också uppmanade kommissionen att genomföra. Det handlar om att minska beroendet av fossila bränslen från 80 % till 75 %.

Vi tycker att vi i Sverige har fått gehör för de väsentliga synpunkter som vi har fört fram. På detaljnivå kan man nämna att vi har diskuterat bioenergi som en prioriterad fråga och då också i perspektivet regel-förenkling och hur jordbruket och energiodling kan bidra till ökat uttag av bioenergi. Det handlar också om en fråga som vi i Sverige har drivit hårt, nämligen att tillåta högre inblandning av etanol till 10 %.

Jag vill lyfta fram tre viktiga perspektiv. Det handlar framför allt om kort sikt kontra lång sikt. Det handlar om att genomföra saker på det här området som är viktiga och brädslande mot bakgrund av klimatproblematiken och så vidare. Men för den skull får man inte tappa bort att vi också måste badda för andra generationens biodrivmedel, där vi på ett effektivare sätt kan utnyttja resurserna.

Dessutom handlar det om avvägningen mellan att använda biomassa som energikälla och som insatsråvara i industrin.

Vidare har vi balansen mellan det som är import och frihandels perspektiv och det som är inhemsk produktion inom EU och, för att ta det svenska exemplet, också det arbete som vi bedriver här hemma.

De här tre dimensionerna är oerhört viktiga. Vi i Sverige tycker att slutsatserna där återspeglar den här balansen på ett acceptabelt sätt.

Anf. 97 TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr ordförande! Det var ett par olika frågor som var uppe här. Det sägs att det ska ske satsningar på forskning och utveckling inom sjunde ramprogrammet. Det har vi inga invändningar emot, utan det välkomnar vi.

Däremot har vi den principiella uppfattningen att EU inte bör ägna sig åt att sätta upp kvantifierade mål för användning av biomassa och bioenergi. Vår utgångspunkt är att EU bör formulera sin energipolitik i termer av att man ska minska klimatpåverkan och övrig miljöpåverkan möjligtvis kombinerat med krav på att beroendet av importerad energi ska minska. Man ska inte tala om hur mycket olika energikällor ska bidra. Vi menar att det inte är en politisk uppgift, utan det är någonting som marknaden och andra aktörer måste lösa utifrån de mål och riktlinjer

Anf. 98 PER BILL (m):

Herr ordförande! Jag tror att de här tre dimensionerna är ganska kloka. De rymmer faktiskt många viktiga frågor. Möbelindustrin i Sverige tycker ju att det är bättre om man eldar upp möbler som börjar bli lite skamfilade snarare än att man eldar upp de spån som de först vill göra möblerna av. Vi vill ju ibland ha ett lite längre kretslopp än det kortaste möjliga.

Jag tror att man ska ta Möbelindustrin på stort allvar. Nu tror jag att det går att samsas här och att det finns mer resurser i skogen. De priser på energi som vi ser i dag gör ju att entreprenörer och småföretagare har oerhörda möjligheter att utvinna sådant som tidigare inte har varit kommersiellt gångbart. Det är bra.

Sjunde ramprogrammet är naturligtvis också väldigt viktigt. Det är också viktigt att vi inte via subventioner låser fast oss i ett etanolberoende. Vi moderater har inte alls någonting emot en 10-procentig inblandning, men det gäller att vi inte låser fast oss vid detta så att nästa generations biodrivmedel får en konkurrensnackdel. Det är bra om vi försöker hitta system som har så lite subventioner som möjligt eller som har subventioner som är intelligenta och lika i hela Europa.

Anf. 99 Statssekreterare STEFAN STERN:

Jag noterade i båda ledamöternas frågor här att ni tycker att sjunde ramprogrammet lyfts upp på ett bra sätt. Det är utmärkt. Det är någonting som det råder full enighet om.

När det gäller att det skulle vara någonting negativt att sätta upp kvantitativa mål för bioenergi och drivmedel vill jag säga att det är en politisk värdering. Man kan dock konstatera att det, inte minst på vårt toppmötet, var en generell uppfattning att uppmana kommissionen att fortsätta att sätta upp mål som driver fram den här positiva utvecklingen vad gäller tillväxt, jobb och ökat uttag av bioenergi. Låt mig påminna om att man på vårt toppmötet sade att man till exempel kan tänka sig ett kvantitativt mål för bioenergi på 15 % till 2015 och för drivmedel på 8 % till 2015. Tanken är förstås att det här stimulerar till att teknikutveckling, produktion och all den positiva utveckling som vi ser i vårt land, och i en del andra länder, ska kunna komma hela Europa till del. Detta är en politisk värdering. Jag skulle nog säga att den väg som Europa väljer här snarare tyder på det motsatta.

Det är naturligtvis oerhört viktigt att lyssna på Möbelindustrin, som Per Bill säger, och all annan industri som pappersmassaindustrin och så vidare. Jag delar Per Bills uppfattning att det här kan, som du uttrycker det, samsas inom ramen för de ambitioner vi har. Vi har oerhört goda möjligheter i Sverige vad gäller ett ökat uttag och stimulera ökad tillväxt av bioenergi från skogsbruket. Men vi har också satt i gång ett omfattande arbete som handlar om hur jordbruket i ökad utsträckning i framtiden kan bidra med biomassa för energiändamål.

Per Bill lyfter också fram en viktig poäng som handlar om att den första generationens biodrivmedel inte får utesluta en satsning på den andra generationens biodrivmedel. Vi har, inte minst inom ramen för

svensk energiforskning, världsledande exempel på detta. Jag tänker på svartlutsförgasningen i Piteå och anläggningen i Värnamo. Där handlar det om den andra generationens biodrivmedel. Där kommer vi att ha mycket att bidra med. Det är jag övertygad om. Det är också en viktig poäng.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Sedan har vi energieffektivitet.

Anf. 101 Statssekreterare STEFAN STERN:

Herr ordförande! Det handlar framför allt om en information från kommissionen om själva konsultationsprocessen när det gäller grönbo-ken om energieffektivisering. Energiministtermötet i december ställde sig bakom ambitionen att fördubbla de gemensamma energibesparingsinsatserna.

Ambitionen är att energieffektivisera med 20 % till 2020.

Jag har egentligen inte så mycket att tillägga där. Vi har haft frågan uppe flera gånger, men den stora potentialen anses fortfarande vara inom transportsektorn och bebyggelsesektorn. Det återspeglas också i de propositioner som är framlagda för svenska riksdagen.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner den informationen.

Finns det några övriga frågor?

Anf. 103 Statssekreterare STEFAN STERN:

Jag kan nämna punkten där kommissionen förväntas lägga fram en information om förhandlingarna mellan EU och USA om det som kallas Energy Star Program. Det är ett avtal som finns sedan 2001 och som nu diskuteras under perioden ända fram till 2011. Det är värt att nämna det.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner den informationen.

Då det inte finns några A-punkter tackar vi Stefan Stern och medarbetare. Trevlig pingsthelg!

Innehållsförteckning

2005/06:40

2 juni

1 § Ekofin.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister PÄR NUDER (s).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Finansminister PÄR NUDER (s).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 6 Finansminister PÄR NUDER (s).....	1
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 8 Finansminister PÄR NUDER (s).....	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 10 Finansminister PÄR NUDER (s).....	2
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 12 Finansminister PÄR NUDER (s).....	2
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 14 Finansminister PÄR NUDER (s).....	2
Anf. 15 LENNART HEDQUIST (m).....	3
Anf. 16 KARIN PILSÄTER (fp).....	3
Anf. 17 BÖRJE VESTLUND (s).....	3
Anf. 18 Finansminister PÄR NUDER (s).....	3
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 20 Finansminister PÄR NUDER (s).....	4
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 22 Finansminister PÄR NUDER (s).....	4
Anf. 23 KARIN THORBORG (v).....	5
Anf. 24 Finansminister PÄR NUDER (s).....	5
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 26 Finansminister PÄR NUDER (s).....	5
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 28 Finansminister PÄR NUDER (s).....	5
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 30 Finansminister PÄR NUDER (s).....	6
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 32 Finansminister PÄR NUDER (s).....	6
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	6
2 § Transport, telekommunikation och energi (Transport och tele).....	7
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	7
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 37 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	8
Anf. 38 KARIN THORBORG (v).....	8
Anf. 39 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	8
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 41 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	9
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 43 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	10
Anf. 44 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 45 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	10

Anf. 46	BJÖRN HAMILTON (m).....	10
Anf. 47	TOBIAS KRANTZ (fp).....	11
Anf. 48	BÖRJE VESTLUND (s).....	11
Anf. 49	KARIN THORBORG (v).....	11
Anf. 50	BJÖRN HAMILTON (m).....	11
Anf. 51	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	11
Anf. 52	Ämnesrådet KERSTI KARLSSON.....	12
Anf. 53	BÖRJE VESTLUND (s).....	12
Anf. 54	BJÖRN HAMILTON (m).....	13
Anf. 55	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	13
Anf. 56	Ämnesrådet KERSTI KARLSSON.....	13
Anf. 57	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 58	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	13
Anf. 59	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 60	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	13
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 62	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	14
Anf. 63	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 64	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	14
Anf. 65	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 66	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	14
Anf. 67	ANDERS G HÖGMARK (m).....	15
Anf. 68	BÖRJE VESTLUND (s).....	15
Anf. 69	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	15
Anf. 70	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 71	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	16
Anf. 72	ANDERS G HÖGMARK (m).....	16
Anf. 73	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	16
Anf. 74	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 75	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	16
Anf. 76	BJÖRN HAMILTON (m).....	16
Anf. 77	LARS LINDBLAD (m).....	17
Anf. 78	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	17
Anf. 79	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 80	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	17
Anf. 81	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 82	Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	17
Anf. 83	ORDFÖRANDEN.....	17
3 §	Transport, telekommunikation och energi (Energi).....	18
Anf. 84	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 85	Statssekreterare STEFAN STERN.....	18
Anf. 86	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 87	Statssekreterare STEFAN STERN.....	19
Anf. 88	PER BILL (m).....	19
Anf. 89	ULF HOLM (mp).....	19
Anf. 90	Statssekreterare STEFAN STERN.....	20
Anf. 91	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 92	Statssekreterare STEFAN STERN.....	20
Anf. 93	PER BILL (m).....	21
Anf. 94	Statssekreterare STEFAN STERN.....	21
Anf. 95	ORDFÖRANDEN.....	22

Anf. 96	Statssekreterare STEFAN STERN	22	2005/06:40
Anf. 97	TOBIAS KRANTZ (fp)	22	2 juni
Anf. 98	PER BILL (m).....	23	
Anf. 99	Statssekreterare STEFAN STERN	23	
Anf. 100	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 101	Statssekreterare STEFAN STERN	24	
Anf. 102	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 103	Statssekreterare STEFAN STERN	24	
Anf. 104	ORDFÖRANDEN.....	24	